

29 november 2023

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

Van alles nog een keer bekeken – en updates

1 Inleiding

Het is weer tijd om een aantal terugblikken te hanteren, voor allerlei onderwerpen die in de afgelopen maanden aan de orde zijn gesteld. Het gaat dan niet om diepgravende analyses, maar juist om weer even de stand op te maken. Ook kunnen wat aanvullingen worden verstrekt, mede op basis van hetgeen we toen naar voren hebben gebracht.

Op een rijtje:

- 2 Doelmatigheid (1) – meldingen van voornemens
- 3 Doelmatigheid (2) – aanvragen andere variant
- 4 Ratho – toelatingseisen
- 5 NLQF en invoering
- 6 Diplomasupplement en aanpassingen
- 7 Ad op mbo-locatie en gebruik van de nieuwe beleidsregel

2 Doelmatigheid (1) – Meldingen van voornemens t.a.v. nieuwe opleidingen

Er is een nieuwe regeling gekomen voor het aanvragen van nieuwe te bekostigen opleidingen in het hbo en wo. Daarover hebben we uitgebreid bericht gedaan, mede aan de hand van de internetconsultatie die over de regeling heeft plaatsgevonden. In de regeling staat dat de hogescholen en universiteiten twee keer per jaar hun voornemens bekend kunnen maken bij de CDHO. Vervolgens worden die gebundeld en op de website geplaatst, eind maart en eind september.

Het doel is dat andere instellingen kunnen bezien wie wat in gedachten heeft. Er kan vervolgens een 'zienswijze' worden doorspeeld naar de CDHO, als een reactie op een voornemen. Dat kan inhouden dat er bezwaren worden geuit, gelet op de situatie die al bestaat in een regio en waarmee de doelmatigheid wordt 'aangetast' als er nieuwe opleidingen bij zouden komen. De adviescommissie van de CDHO kan dit allemaal meenemen in de beoordeling van de aanvraag.

Echter, in de regeling wordt ook aangegeven dat de CDHO (en dus de overheid) verwacht dat een aanvraag van tevoren moet worden afgestemd met collega-instellingen als helder is dat ze ook een vorm van belang en betrokkenheid hebben resp. kunnen gaan krijgen. Het kan betekenen dat een andere instelling afziet van eenzelfde soort aanvraag of aangeeft een nieuwe opleiding elders te verwelkomen. Het kan eigenlijk niet gebeuren dat er ook nog zienswijzen worden ingediend door instellingen en organisaties waarvan je als CDHO zou verwachten dat ze in die raadpleging al zijn meegenomen. Maar goed, allemaal nog wat nieuw, dus ook hier zal het een kwestie van het opbouwen van ervaringen zijn.

Men verwacht als overheid dat zo langzamerhand alle delen van het werkveld wel worden afgedekt via de hbo- en wo-opleidingen, op alle beschikbare niveaus. Daarom is een van de randvoorwaarden die de CDHO mag en moet meenemen het bezien of de aanvragende instelling nadrukkelijk heeft nagegaan of een 'vernieuwing' in de werkzaamheden en dus competenties kan worden opgevangen binnen het eigen bestaande aanbod (en misschien dus eventueel ook in de buurt bij andere instellingen). Het betekent dat vanaf nu het aantal aanvragen zou moeten gaan dalen, als gevolg van dit soort aanscherpingen.

Het overzicht van de voornemens, eind september, toont dat er 64 aanvragen zijn ingediend. Maar daarbij zitten 14 verzoeken voor een nieuwe variant (zie bij paragraaf 3 verderop) en nieuwe vesti-

gingsplaatsen. Van de 50 overblijvers zijn er 17 voor een nieuwe Ad – en dat is dan weer heel erg logisch, gezien de groeiende aandacht voor dit type opleiding.

Het zijn vooral hogescholen die met nieuwe opleidingen aan de slag willen gaan, naast de Ad ook voor de Master. Er staan maar een paar universiteiten in de lijst en dan vooral voor masteropleidingen, kennelijk om eerst maar eens af te wachten wat de nieuwe regering allemaal in petto heeft, ook qua internationalisering.

Kortom, geen hele echte stortvloed aan aanvragen. Het is nu afwachten hoe de CDHO gaat adviseren en in welke mate de gewenste afstemming tussen de instellingen wordt meegewogen. We zijn benieuwd.

3 Doelmatigheid (2) – Aanvragen nieuwe variant – gewoon per variant

Trouwe lezers weten dat in de afgelopen jaren herhaaldelijk is ingegaan op een situatie met betrekking tot de macrodoelmatigheid, dus de beoordeling door de CDHO van de noodzaak om ergens een nieuwe opleiding e.d. te kunnen starten, die van doen heeft met het aanbieden van opleidingsvarianten, dus voltijd, deeltijd en dual.

Er is hiervoor een aangepaste regeling vastgesteld waarmee de CDHO aan de slag kan en moet gaan. In de oude situatie was het zo dat als er een aanvraag werd gedaan voor een of twee varianten en deze werd voorzien van een positief advies aan de minister, de betreffende hogeschool zonder verdere procedure met de andere variant(en) aan de slag mocht gaan. Dit werd in de voormalige regeling gezien als een 'beperkte verandering' in het aanbod. Wel was het zo dat als een variant door de CDHO werd afgewezen, er onder alle omstandigheden later weer een nieuwe aanvraag moest worden gedaan.

De nieuwe regeling rept niet meer over die uitbreiding van het aanbod met een variant, dus over het zonder meer kunnen starten als er al een licentie is voor een van de andere varianten. Maar hetgeen wordt gesteld over dit aspect van de macrodoelmatigheid is en blijft toch wat onduidelijk. Daarom hebben veel instellingen hun juristen ingeschakeld, om te komen tot de juiste interpretatie van de spelregels.

De uitkomst daarvan is eigenlijk het resultaat van het vermijden van allerlei vragen en het kunnen worden teruggefloten door de overheid, als blijkt dat er ten onrechte zonder een CDHO-oordeel met een variant is gestart. Het betekent dat men nu voor alle zekerheid als standpunt inneemt: Laten we maar gewoon altijd voor alle varianten een aanvraag doen.

Het betekent dus dat als er bijvoorbeeld al een licentie is voor voltijd en men wil ook met deeltijd starten, daarvoor toch een eigen aanvraag wordt gedaan. Vandaar dat in de lijst met voornemens die de CDHO heeft gepubliceerd, ook diverse aanvragen voor een nieuwe variant zitten.

Het is formeel nog steeds wel zo dat dit zonder meer geldt als de CDHO in het besluit een variant negatief beoordeelt, er altijd een nieuwe aanvraag moet worden gedaan. Dat is gebaseerd op de volgende passage in de regeling:

'Met inachtneming van de aanvraag kan Onze Minister zijn instemming voor het verzorgen van een nieuwe opleiding beperken tot het verzorgen van een voltijdse, deeltijdse of duale opleiding. Onze Minister kan zijn instemming ook onder andere beperkingen verlenen.'

In de toelichting staat:

'De minister kan op grond van artikel 6.2, derde lid, van de WHW de instemming voor het verzorgen van een nieuwe opleiding beperken tot het verzorgen van een voltijdse, deeltijdse of duale variant van een opleiding. In beginsel wordt de instemming beperkt tot de door de instelling aangevraagde variant(en). Dit sluit goed aan bij het subcriterium noodzaak dat in deze regeling wordt geïntroduceerd. Zowel bij een positief als een negatief advies kan de minister besluiten om af te wijken van het uitgebrachte advies. Een afwijking van het advies wordt door de minister gemotiveerd.'

De onzekerheid die is ontstaan, heeft vooral te maken met de zin: *'In beginsel wordt de instemming beperkt tot de door de instelling aangevraagde variant(en)'*. Dat is ook logisch omdat als een bepaalde variant niet is aangevraagd, de CDHO geen inzicht heeft in de argumenten die de instelling in voorkomend geval zou hebben aangedragen en men niet zelf op eigen houtje allerlei bronnen kan gaan aanboren en van toepassing verklaren op die ontbrekende variant. Een uitzondering die men maakt, heeft van doen met een aanvraag voor de deeltijdse variant nl. dat de doelgroep

vrijwel en alleen bestaat uit werkenden die worden opgeschoold en dus 'doorschuiven' binnen hun werkveld. Daarmee zou er geen zij-instroom kunnen zijn binnen de bijbehorende bedrijven van jongeren die vers met een ho-diploma aan de slag willen gaan. Het staat zo in de toelichting op de regeling voor de macrodoelmatigheid:

'Opscholingsbehoefte als arbeidsmarktbehoefte: Indien er bij een aanvraag overwegend sprake is van een opscholingsbehoefte in het veld in verband met een veranderende of nieuwe (toekomstige) functie, dan kan dit als voldoende worden beschouwd voor het criterium arbeidsmarktbehoefte. Indien een positief besluit wordt genomen voor een opleiding waar in eerste instantie voornamelijk behoefte zal zijn aan opscholing van zittend personeel (en niet zozeer aan nieuwe instroom), zal dit besluit in de regel beperkt worden tot deeltijd. Als de arbeidsmarktbehoefte zich in de toekomst uitbreidt naar nieuwe instroom, kan de instelling te zijner tijd een aanvraag doen voor de voltijdvariant.'

Dat is een heel tricky situatie aangezien er binnen zo'n deel van het werkveld allerlei functies kunnen zijn en die op verschillende wijzen kunnen worden ingevuld: via opscholing, door instroom van afgestudeerden op dat hogere niveau, met het stapelen (denk aan met de Ad een Bachelor gaan doen) en dergelijke. Maar goed, de CDHO kan dus zeggen: deeltijd aangevraagd en goedgekeurd, en vervolgens op eigen houtje opnemen in het besluit: 'Voltijd niet aangevraagd maar je mag er niet zonder meer mee beginnen, zonder eerst bij ons langs te komen'.

Resteert derhalve wat te doen, zo vroegen veel instellingen zich af, als in het besluit geen beperking als zodanig is opgenomen. Zoals in de wet staat, kijkt de CDHO formeel gezien alleen naar de varianten waarvoor een aanvraag is gedaan. Wordt in het besluit geen van deze varianten uitgesloten en als er ook niets wordt gezegd over de andere niet-aangevraagd variant(en)... dan zou in beginsel een hogeschool of universiteit nog steeds zonder tussenkomst van de CDHO met die variant(en) kunnen starten, op basis van het hebben van een licentie voor een of meer van de andere varianten.

Maar zoals gezegd, veel van de instellingen nemen nu het zekere voor het onzekere en dienen voor elke variant een aanvraag in. We zullen in de komende tijd onze vingers aan de diverse polsen gaan houden op dit gebied.

4 Ratho = regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs

We lopen hier een aantal zaken betreffende deze regeling langs. Het gaat dus om de eisen die door de hogescholen en universiteiten kunnen worden gesteld aan de instroom, via de vakken bij profielen van het havo en vwo. Voor het mbo gelden overigens geen eisen...

4.1 Aangepast... maar nog niks gebeurd...

Trouwe lezers weten nog wel dat een aantal jaren geleden er een forse discussie in de politiek was over de mogelijkheden om deze regeling voor het hbo en wo sterk te gaan flexibiliseren. Dat leidde tot een voorstel voor een sterk aangepaste regeling, vastgelegd in de WHW. We hebben daarbij heel veel kanttekeningen geplaatst, gezien de te verwachten onwerkbaarheid. Maar de overheid heeft gewoon doorgezet en allerlei aanpassingen doorgevoerd.

Het was en is formeel zo dat a.s. studenten bij het havo en het vwo een profiel moeten hebben en dat daaraan eisen kunnen worden gesteld, binnen het profiel zelf en daarbuiten. Maar de TK wilde toen – en OCW volgde - dat elke instelling best zelf mag bepalen of die landelijke eisen terecht zijn en derhalve OCW kan verzoeken daarvan af te mogen wijken op basis van de 'eigenheid' van de betreffende opleiding. Dat is dan meestal een situatie waarbij sprake is van een 'verlichting'. Maar als vervolgens blijkt dat de uitval te groot wordt, kan er ook weer worden aangesloten bij de 'landelijke afspraken', dus met een teruggekeerde 'verzwaring' en alle consequenties van dien. Anders gezegd, met de huidige wettelijke voorschriften kan elke hogeschool en universiteit zelf eisen gaan stellen, met mogelijk stevige verschillen bij dezelfde opleidingen, als OCW daarmee instemt.

Dit staat erover in de huidige wet: *Bij de ministeriële regeling (...) kan worden bepaald dat voor een bij die regeling aangewezen opleiding of groep van opleidingen het instellingsbestuur een of meer van de nadere vooropleidingseisen, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, stelt om te kunnen worden ingeschreven.*

Voor de mbo-instroom waren er toen nog wat koppels waarbij de doorstroom niet echt werd toegelicht, maar op basis van de wettelijke aanpassingen kunnen nu mbo'ers zonder verdere eisen

naar elke hbo-opleiding doorstromen. Maar er staat echter in de wet dat mbo- en hbo-instellingen (landelijk) kunnen afspraken om toch 'eisen' aan de doorstroom te stellen: *'De vertegenwoordigers van de hogescholen en van de instellingen, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, kunnen gezamenlijk voorstellen doen over de gewenste invulling van de aansluiting...'*

U kunt gerust de huidige en geldende regeling raadplegen, maar de aanpak en opzet is nu nog gewoon identiek aan wat er speelde voorafgaande aan het aanpassen van de wet. Er is in de tussentijd helemaal niets veranderd. Er zijn met een landelijke werkgroep wel pogingen gedaan om een format te bedenken waarmee hogescholen van elkaar kunnen afwijken, maar dat bleek alleen maar tot allerlei diffuse situaties te gaan leiden. Het elkaar beconcurreren op deze wijze wordt niet handig gevonden, zeker in de richting van de a.s. studenten.

Tijd om dit toch maar weer aan te gaan passen, OCW? Een onwerkbaar wetsartikel is niet echt fraai.

4.2 Gebruik van het symbool #

Gebruikers van de regeling weten dat er opleidingen zijn die niet voor iedereen toegankelijk zijn, ook niet door extra vakken te eisen, binnen en naast een profiel. Dan komt er in de regeling bij dat profiel voor een opleiding het symbool '#' te staan.

Overigens is er ook een aantal opleidingen, vooral in het wo, waar bij het profiel een aantal vakken wordt vermeld, als aanvullende vooropleidingseis, maar dat gewoon duidelijk is dat dit niet realistisch is: ze passen namelijk gewoon niet in het reguliere systeem. Die a.s. studenten zouden buiten de examenvakken extra vakken moeten doen. Dat lijkt ons juridisch niet correct. Men zou zich kunnen verschuilen achter de optie dat een of meer van die vakken in de propedeuse zijn in te halen, maar op die wijze komen er allerlei heel verschillende groepen binnen – en wordt tevens de waarde van een vakkeneis onderuit gehaald.

Maar wat staat er nu in de regeling over de '#', in de 'Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen'? Nou: *#: dit profiel geeft geen toelatingsrecht tot de betreffende opleiding, maar het instellingsbestuur kan bepalen dat de kandidaat die niet voldoet aan de nadere vooropleidingseisen, toch wordt ingeschreven, onder de voorwaarde dat blijkt een onderzoek wordt voldaan inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen.*

We zeggen het nog maar een keer: Wat hier staat is gewoon als zodanig onwerkbaar. Er is geen recht op toelating met het profiel op zich, maar als er onderzoek wordt gedaan naar de beheersing van de vakken (want daar draaien de vooropleidingseisen om), kan bij een positieve beoordeling iemand toch worden ingeschreven. Maar... welke vakken zijn het dan? Dat is niet te halen uit de gegevens bij de andere profielen. Er staat ook niet bij vermeld welke vakken men eigenlijk zou willen eisen maar die aldus blijken te leiden tot het moeten inzetten van die '#'. Het is dus een loze optie, ook al omdat de a.s. student zich er niet op kan voorbereiden.

Ook hier nog een keer naar gaan kijken, OCW? Misschien maar gewoon accepteren dat niet alle profielen geschikt zijn, ook niet via een u-bocht. Of dat de instellingen graag zien dat die havisten en vwo'ers toch maar met wat mindere vakbagage aan de opleiding beginnen. Maar nu blijkt uit een experiment daarmee bij bepaalde hogescholen dat die studenten toch op een bepaald moment later in de studie vastlopen. Dus ja, aan de slag met een aanpassing s.v.p.

5 NLQF

De invoering van het NLQF als het nationale raamwerk voor de onderwijs- en scholingskwalificaties is nu heel dichtbij. De regels voor het gebruik ervan zijn al vastgesteld, met veel commentaar, maar het lijkt erop dat de overheid er een wettelijke regeling van kan maken. Prima, want het NLQF wordt al flink wat jaren gebruikt, voor alle formele opleidingen en ook steeds meer voor de non-formele programma's, dus in de private sector.

Recent is een internetconsultatie afgesloten met betrekking tot het voorstel om de aansturing van het NLQF via het 'National Coordination Point' simpelweg in handen te blijven leggen bij de huidige eigenaar ervan. Uit de reacties blijkt dat men dit besluit zonder meer ondersteunt, om te voorkomen dat alle kennis van zaken, contacten en expertise wegvloeit, mede als een andere organisatie het

allemaal opnieuw moet gaan opbouwen. Dat betekent dat de overheid geen nieuwe opties hoeft aan te boren en dat is dus toe te juichen.

Wel werd in een van de reacties aangegeven dat het veel handiger zou zijn om voor de internationale herkenbaarheid om een Europese organisatie te hebben om een Nederlandse kwalificatie meteen in te schalen bij het EQF, dus het Europese raamwerk. Dat zou voor allerlei internationale scholingstrajecten – dus met een gelijk programma in meerdere landen – heel erg handig zijn. Helaas, dat gaat niet lukken omdat ‘onderwijs’ een nationale aangelegenheid is en een Europees bureau formeel geen zeggenschap kan uitoefenen op de nationale systemen en ook niet op raamwerken. Het moet dus allemaal via een NQF en vervolgens het EQF. Op die manier kunnen landen als het ware bilateraal bezien hoe de kwalificaties op alle niveaus zich tot elkaar verhouden.

Kortom, het NLQF is bijna formeel opgenomen in de regelgevingen. Er staan dan nog wel wat uitdagingen voor de deur. Zo is er de discussie over het gebruik van kleine eenheden, ook als het gaat om persoonlijke ‘bundels’ met verworven competenties, vallend onder het begrip ‘micro-credential’. Hoe daarmee om te gaan is nog onderwerp van gesprek, met alle betrokkenen. OCW heeft onlangs daarvoor een nationale werkgroep ingesteld, om met voorstellen te gaan komen.

Maar daarnaast is te zien dat veel bekostigde hogescholen meer en meer werk gaan maken van het ontwikkelen van korte programma’s die nadrukkelijk gebaseerd zijn op de formeel door de overheid betaalde opleidingen. Die worden nu privaat aangeboden, als ‘certificaat’ (en ook onder de naam ‘micro-credential’). Daarbij kan worden aangegeven, gelet op de NLQF-regelgeving, dat het programma onderdeel van die formele opleiding op niveau X. Dat is een vorm van positionering van een ‘non-formele kwalificatie’, waarbij wel moet worden voorkomen dat het niveau bij een certificaat een eigen leven gaat leiden.

Tevens willen de hogescholen ook op basis van dit soort constructies met eenheden van formele opleidingen komen tot meer maatwerk. Dat houdt in dat er een programma ontstaat met een of meerdere van die onderwijseenheden en vervolgens aangevuld met specifieke voor het werkveld of een bedrijfstak ontwikkelde modules. Hoe ver mag men als bekostigde instelling gaan alvorens het programma los van de formele opleiding dient te worden aangeboden bij het NCP van het NLQF om apart te worden ingeschaald? Het is een lastige situatie die absoluut door de overheid onder de loep dient te worden genomen. En dat alles staat dan ook nog los van de vraag of in het kader van het ‘levenlang ontwikkelen’ en het bevorderen van daarbij behorende flexibiliteit, dit soort certificaten en programma’s zouden moeten worden bekostigd.

Kortom, mooi dat we het NLQF op korte termijn helemaal formeel mogen gebruiken, maar dan komen er zeker nog allerlei zaken achter weg.

6 Diploma-supplement

Bij elk getuigschrift voor een hbo- of wo-opleiding wordt aan de geslaagde een diplomasupplement meegegeven. Daarin staat de benodigde achtergrondinformatie, niet alleen handig voor gebruik ervan in ons eigen land, maar vooral als de betrokkene elders wil gaan doorstuderen of een baan zoekt. Daarom is er een Europees format beschikbaar, maar elk land mag het gebruiken voor een nationale versie. Dat gebeurt hier via het Nuffic, als organisatie die onder meer betrokken is bij de waardering van buitenlandse diploma’s, in het geval iemand hier wil gaan studeren en de hogeschool of universiteit wil weten of zo’n getuigschrift kan worden gebruikt om iemand tot een bepaalde opleiding toe te laten. Uiteraard moet daarbij de gelijkwaardigheid met de Nederlandse diploma’s worden geborgd.

Zoals bekend hebben we een tijd geleden het format van het Nuffic voor het Nederlandse diplomasupplement stevig onder het vergrootglas gelegd. Er is gekeken naar bepaalde benamingen, het opnemen van sommige graden die (nog) niet formeel kunnen worden uitgereikt, en vooral ook de vermelding van de Associate degree als onderdeel van het Nederlandse hoger onderwijs.

We hebben begrepen dat een flink deel van onze voorstellen tot aanpassing wordt onderschreven door het Nuffic en dat bij de volgende versie daarvan blijkt zal worden gegeven. Dat is goed bericht, om ook in de internationale context helder te hebben wat met de Nederlandse Short Cycle HE, dus de Ad, wordt bedoeld.

Dat dit zonder meer nodig is, moge blijken uit een recent onderzoek dat binnen het Bologna proces is uitgevoerd naar de invoering van de SCHE in de landen die vallen onder de European Higher Education Area. Zo staat er voor ons land in het (concept)rapport:

- Associate Degree – en geen ‘degree’
- ‘... in one country (NL) the volume of short-cycle HE studies is not more than 120 ECTS credits...’ terwijl formeel in onze wet staat dat het Ad-programma ook meer dan 120 studiepunten mag zijn.

Zo kunnen er lastige misverstanden de wereld in worden geholpen en daarom zal het Nederlandse diplomasupplement stevig moeten kloppen.

7 Ad-opleiding op een mbo-locatie

Niet meer opgenomen in de regeling voor de macro-doelmatigheid, wel vermeld in de WHW en ook in een specifiek kader voor het gebruik ervan: het kunnen aanbieden als hogeschool van een Ad-opleiding op een mbo-locatie, voor een bepaald deel. Dat kader is opgenomen een eigen beleidsregel. Daarbij draait het eigenlijk om het beoordelen van de minister van de noodzaak ervan – om het zo te zeggen – dus om nu juist een mbo-locatie te gebruiken voor het verzorgen van bepaalde onderwijsseenheden door de inzet van voorzieningen aldaar en het gebruiken van personeel, via de mbo-instelling.

Hier de twee zaken uit de regeling die cruciaal zijn voor het oordeel of het al dan niet mag – los van de doelmatigheid qua vestigingsplek die uiteraard ook moet worden beoordeeld:

- 1 *De Minister keurt het voornemen tot het verzorgen van ten minste de helft van de Ad door een instelling voor hoger onderwijs, bedoeld in artikel 7.8a, tweede lid, eerste volzin, van de wet, goed indien het instellingsbestuur heeft aangetoond dat de kwaliteit van de opleiding binnen de beoogde samenwerking is geborgd.*
- 2 *De Minister keurt het voornemen tot het verzorgen van minder dan de helft van een Ad, door een instelling voor hoger onderwijs, bedoeld in artikel 7.8a, tweede lid, laatste volzin, van de wet, goed indien het instellingsbestuur heeft aangetoond dat de betreffende bve-instelling specifieke kennis of een netwerk bezit in een bepaald specialisme, welke niet binnen de instelling voor hoger onderwijs kan worden georganiseerd, waardoor het verzorgen van minder dan de helft van de Ad door de instelling voor hoger onderwijs ten goede komt aan de kwaliteit van het onderwijs.*

Er zijn heel weinig hogescholen die hiervan gebruik hebben gemaakt – en zullen gaan maken, zo hebben we begrepen. De eisen die worden gesteld, zijn dusdanig scherp geformuleerd dat een hbo-opleiding zich wel heel lang achter de oren krabt alvorens hiermee aan de slag te gaan. Private hogescholen hebben hierbij geen last van een beoordeling van de doelmatigheid rond de plaats van de mbo-instelling. Ze kunnen snel afspraken maken en aldus zaken doen met bekostigde ROC's. De onderliggende constructie kan echter lastig zijn, met de combinatie van bekostigd en privaat onderwijs, maar dat is dan weer een kwestie van transparant zijn over de geldstromen en de inzet vanuit de mbo-instelling.

Het alternatief voor de bekostigde hogescholen is om zelf een nieuwe vestigingsplaats voor de Ad's aan te vragen. Dat kan vervolgens best op een mbo-locatie zijn of in de nabijheid ervan. Ook is het ter plekke personeel via het mbo in dienst te nemen een prima optie, veel simpeler in een formele context te regelen.

Kortom, het is de vraag of de overheid nog eens moet kijken naar deze regeling en de onderliggende constructies. Zijn de eisen die worden gesteld, niet ‘contraproductief’? Moet er niet een aanvullend stuk komen waarin wordt bezien hoe aan de eisen kan worden voldaan en wat de criteria zijn? Kunnen er ook andere formats worden ontworpen die beter passen bij wat er wordt beoogd nl. het meer betrekken van het mbo bij het aanbieden van Ad-opleidingen? Hogescholen gaan al dichter op allerlei regio's zitten, met ‘Ad-Colleges’... dus ja, wat is dan wijsheid?